

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA – REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME

Numri i lëndës: 2023:111290
Datë: 20.06.2024
Numri i dokumentit: 05840350

Pml.nr.345/2024

NË EMËR TË POPULLIT

GJYKATA SUPREME E KOSOVËS - kolegji i përbërë nga gjyqtarët Afrim Shala, kryetar i kolegjit, Agim Maliqi dhe Mejreme Memaj, anëtarë, me bashkëpunëtorin profesional Bujar Balaj, procesmbajtës, në çështjen penale kundër të dënuarit S. H., për shkak të veprës penale kontrabandimi me migrantë nga neni 164 paragrafi 1 të kodit Penal të Republikës së Kosovës (KPRK), duke vendosur përkitazi me kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë të Zyrës së Kryeprokurorit të Shteti, dhe mbrojtësit të të dënuarit dhe përfaqësuesit të palës së tretë, të paraqitur kundër aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Prizren - Departamenti për Krime të Rënda PKR.nr.64/2023 të datës 07.11.2023 dhe aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës - Departamenti për Krime të Rënda, PAKR.nr.15/2024 të datës 22.02.2024, në seancën e kolegjit të mbajtur më 18 qershor 2024, mori këtë:

A K T G J Y K I M

I. Me aprovimin e kërkesës për mbrojtjen e ligjshmërisë së Zyrës së Kryeprokurorit të Shtetit, ndryshohet aktgjykimi i Gjykatës Themelore në Prizren - Departamenti për Krime të Rënda PKR.nr.64/2023 të datës 07.11.2023 vetëm përkitazi me urdhrin për konfiskim në atë mënyrë që i kthehen palës së tretë pronarit të Kompanisë “E. D.” nga N. P., sendet e konfiskuara dhe atë kamioni i markës “M.”, ngjyrë të verdhë, me targa të regjistrimit ..., me nr. të shasisë ..., me rimorkio me targa ..., me ngjyrë të verdhë, me nr. të shasisë ... dhe lejet përkatëse të qarkullimit për kamion dhe rimorkio.

II. Refuzohet si e pabazuar kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë e mbrojtëses së të dënuarit S. H., e paraqitur kundër aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Gjykatës Themelore në Prizren

- Departamenti për Krime të Rënda PKR.nr.64/2023 të datës 07.11.2023 dhe aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës - Departamenti për Krime të Rënda PAKR.nr.15/2024 të datës 22.02.2024, kurse kërkesa e përfaqësuesit të palës së tretë hudhet si e palejuar.

A r s y e t i m i

Vendimi i Gjykatës Themelore

Gjykata Themelore në Prizren - Departamenti për Krime të Rënda me aktgjykimin PKR.nr.64/2023 të datës 07.11.2023, i dënuari S. H., është shpallur fajtor për shkak të veprës penale kontrabandimi me migrantë nga neni 164 par.1 të KPRK-së, duke e gjykuar me dënim burgimi në kohëzgjatje prej 2 (dy) vite dhe dënim me gjobë në shumë prej 500 (pesëqind) €. I dënuari është obliguar në pagesën e shumës prej 200 €, në emër të paushallit gjyqësor, si dhe në emër të taksës për kompensimin e viktimave të krimit shumë prej 50 €. Konform nenit 277 par.1 të KPP-së është konfiskuar kamioni i markës “M.”, ngjyrë të verdhë, me targa të regjistrimit ..., me rimorkio dhe lejet përkatëse të qarkullimit për kamion dhe rimorkio.

Vendimi i Gjykatës së Apelit të Kosovës

Gjykata e Apelit e Kosovës, me aktgjykimin PAKR.nr.15/2024 të datës 22.02.2024, ka refuzuar si të pabazuar ankesën e mbrojtësit të të dënuarit dhe aktgjykimin e gjykatës së shkallës së parë e ka vërtetuar, kurse ka hudhur si të palejuar ankesën e përfaqësuesit të ndërmarrjes “E.” SHPK.

Kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë

Kundër këtyre aktgjykimeve, kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë kanë ushtruar:

- Zyra e Kryeprokurorit të Shtetit, për shkak të shkeljeve tjera të dispozitave të procedurës penale kur shkeljet e tilla kanë ndikuar në ligjshmërinë e vendimit gjyqësor, me propozim që Gjykata Supreme e Kosovës të aprovojë si të bazuar kërkesën, të anuloj aktgjykimin e gjykatës së shkallës së dytë dhe çështja të kthehet në rigjykim vetëm përkitazi me shqyrtimin e kërkesës për mbrojtjen e ligjshmërisë së përfaqësuesit të palës së tretë;

- mbrojtësja e të dënuarit S. H., avokate Valbonë Morina nga Gj., për shkak të shkeljes esenciale të dispozitave të procedurës penale, shkeljes së ligjit penal dhe shkeljeve tjera të dispozitave të procedurës penale kur shkeljet e tilla kanë ndikuar në ligjshmërinë e vendimit gjyqësor, me propozim që Gjykata Supreme e Kosovës të aprovojë si të bazuar kërkesën, të anuloj aktgjykimet e kundërshtuara dhe çështjen të e kthej në rigjykim në gjykatën e shkallës së parë;

- përfaqësuesi i palës së tretë, avokatit Idriz Daci nga Gj., për shkak të shkeljes esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe shkeljeve tjera të dispozitave të procedurës penale kur shkeljet e tilla kanë ndikuar në ligjshmërinë e vendimit gjyqësor, me propozim që Gjykata

Supreme e Kosovës të aprovojë si të bazuar kërkesën, të ndryshoj aktgjykimet e kundërshtuara dhe sendet e konfiskuara të i kthehen pronarit të ndërmarrjes “E.” SHPK.

Mendimi i Zyrës së Kryeprokurorit të Shtetit

Kryeprokurori i Shtetit të Kosovës, me shkresën KMLP.II.nr.149/2023 e datës 31.05.2023, ka propozuar që kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë e mbrojtësit të dënuarit të refuzohet si e pabazuar.

Pretendimet e paraqitura në kërkesë

Në kërkesë Zyra e Kryeprokurorit të Shtetit thekson se aktgjykimi i gjykatës së shkallës së dytë, meqë është marrë me shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale të cilat kanë ndikuar në ligjshmërinë e vendimit gjyqësor, pasi që gjykata e shkallës së parë me rastin e shqyrtimit të ankesës së përfaqësuesit të palës së tretë ka hudhur si të palejuar ankesën, përkundër faktit se me dispozitën e nenit 381 par.4 të KPP-së është përcaktuar se ankesë kundër aktgjykimit mund të paraqes edhe personi pasuria e të cilit është konfiskuar. Në këtë mënyrë del se është cenuar e drejta e palës së tretë që të shqyrtohet konfiskimi i pasurisë nga ana e gjykatës së shkallës së dytë.

Në kërkesën e paraqitur nga ana e mbrojtëses së të dënuarit theksohet se aktgjykimet e kundërshtuara përmbajnë shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale nga neni 384 par.1, nënpar.1.2 të KPP-së, meqë të dënuarit i është shkëlur e drejta në mbrojtës e garantuar me dispozitën e nenit 52 të KPP-së dhe Kushtetutës së Republikës së Kosovës. Pretendohet se një e drejtë e tillë të dënuarit i garantohet që nga fillimi i procedurës penale, kurse të dënuarit gjatë mbajtjes së seancës së hetimit të veçantë i është mohuar kjo e drejtë pasi që nuk ka pasur mbrojtës, përkundër faktit se në këtë seancë ka qenë prezent avokati Idriz Daci, mirëpo i njëjti ka qenë përfaqësues i palës së tretë, përkatësisht përfaqësuese i ndërmarrjes “E.” SHPK. Një shkelje e tillë pretendohet se është shkelje e cila ka ndikuar në vendimin gjyqësor pasi që aktgjykimi i gjykatës së shkallës së parë është bazuar në procesverbalin e shqyrtimit të veçantë hetimor ku janë dëgjuar të dëmtuarit dhe në bazë të këtyre deklarimeve i dënuari është shpallur fajtor. Për më tepër, gjykata e shkallës së dytë këtë shkelje ka qenë dashur ta evitoj sipas detyrës zyrtare, mirëpo mos shqyrtimi i kësaj shkelje ka ndikuar që aktgjykimi të mbështetet në prova të papranueshme të marra gjatë procesverbalit të hetimit të veçantë dhe në deklarime të të dëmtuarve të cilat janë marrë në mungesë të avokatit të të dënuarit.

Kurse në kërkesën e përfaqësuesit të palës së tretë theksohet fakti se aktgjykimet e kundërshtuara janë marrë me shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale, duke kontestuar konfiskimin e pasurisë së personit të tretë i cili nuk ka pasur njohur për veprimtarinë e të dënuarit, andaj edhe konfiskimi i pasurisë është bërë në mënyrë jo ligjore.

Gjetjet e Gjykatës Supreme të Kosovës

Gjykata Supreme e Kosovës, në seancën e kolegjit pasi i shqyrtojë shkresat e lëndës, në

kuptim të nenit 435, par.1 lidhur me nenin 436, par.1 të Kodit të Procedurës Penale (KPP) dhe pa vlerësimin të pretendimeve në kërkesë, gjeti se:

- kërkesa e Zyrës së Kryeprokurorit të Shtetit është e bazuar, kërkesa e mbrojtëses së të dënuarit është e pabazuar, kurse kërkesa e përfaqësuesit të palës së tretë është e palejuar.

Duke shqyrtuar pretendimet e Zyrës së Kryeprokurorit të Shtetit të paraqitura në kërkesën për mbrojtjes e ligjshmërisë, Gjykata Supreme e Kosovës vlerëson se pretendimet e theksuara përkitazi me mos shqyrtimin e ankesës nga ana e gjykatës së shkallës së dytë dalin të jenë të bazuara, pasi që me dispozitën e nenit 381 par.4 të KPP-së është lejuar ankesa edhe personit pasuria e të cilit është konfiskuar. Përkundër faktit se në kërkesën në fjalë është propozuar kthimi i çështjes në gjykatën e shkallës së dytë për të vendosur lidhur me ankesën e përfaqësuesit të palës së tretë, mirëpo bazuar në shkresat e lëndës dhe parimin e ekonomizimit të procedurës penale, Gjykata Supreme e Kosovës ka vendosur ndryshimin e aktgjykimit të gjykatës së shkallës së parë, meqë vlerëson se nuk ishin plotësuar kushtet e përcaktuara ligjore për të urdhëruar konfiskimin e përhershëm të pasurisë së palës së tretë, përkatësisht pronarit të Kompanisë “E. D.” nga N. P..

Gjykata Supreme e Kosovës nuk aprovon konkludimin e gjykatës së shkallës së parë përkitazi me konfiskimin për faktin se në rastin konkret rrjedh se nuk janë vlerësuar kriteret për konfiskim dhe se si është mundësuar kryerja e veprës penale me sendin e konfiskuar-kamionin dhe rimorkion. Gjykata e shkallës së parë do të duhej të përdorte testin e nevojshëm për vërtetimin e faktit vendimtar se i dënuari a ishte pronar i kamionit dhe pas kësaj të vërtetonte pronarin e kamionit dhe rimorkios dhe gjithashtu të vërtetonte njohurinë e palës së tretë se kamioni po përdorej për qëllime të jashtë ligjshme, përkatësisht të i jepte mundësinë e deklaramentit të palës së tretë përkitazi me këto fakte dhe pastaj të bënte konfiskimin. Gjykata Supreme të Kosovës në rastin konkret aplikoi testin duke filluar me faktin se automjeti i konfiskuar a ishte pronë e të dënuarit dhe pastaj faktin e njohurive të palës së tretë se kamioni i tij po përdorej për qëllime të jashtëligjshme - kontrabandimin me migrantë. Ashtu që përmes këtij testi Gjykata Supreme e Kosovës, konkludoj se fillimisht nga shkresat e lëndës, përkatësisht dokumentacioni i kamionit dhe rimorkios del fakti se automjeti ishte pronë e personit juridik përkatësisht pronarit të Kompanisë “E. D.” nga N. P. dhe i cili gjatë rrjedhës së procedurës nuk ishte vërtetuar se kishte pasur njohuri se automjeti ishte duke u përdorur për kryerjen e veprës penale, meqë nuk ishte vërtetuar njohuria e palës së tretë- pronarit të kamionit se i njëjti ishte përdorur për kryerjen e veprës penale dhe me këtë nuk është plotësuar kushti për konfiskim të përcaktuar sipas dispozitave ligjore.

Gjykata Supreme e Kosovës tutje vlerëson se çështja e pronës si e drejtë e karakterit absolut është e mbrojtur me nenin 46 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe instrumentet ndërkombëtare, përkatësisht nenin 1 të Protokollit nr.1 të KEDNJ dhe kjo paraqet obligime shtesë për gjykatat e rregullta në zbatimin e tyre gjatë vendimmarrjes lidhur me pretendimet e palëve të treta dhe duhet të merr parasysh dy faktorë kryesorë. Së pari, gjykata merr parasysh nëse pala e tretë e prekur a ka patur mundësi t’i paraqesë pretendimet ndaj pasurisë në mënyrë efektive, dhe nëse këto pretendime janë shqyrtuar në proceset e zbatimit. Nga ky këndvështrim e rëndësishme të përmendet edhe praktika e GJEDNJ në rastin BKM Logjistik kundër Sllovenisë,

“...me ç’rast është konstatuar se konfiskimi i pronës së palës së tretë mund të arsyetohej vetëm nëse interesat e palës së tretë që do ti kthehet prona peshonin më shumë se sa rreziku i kthimit të pronës dhe fakti se nuk ishte përshtatur për kontrabandim dhe nuk kishte rrezik se edhe në të ardhmen do të përdorej për kontrabandim, prandaj konfiskimi i pronës nga ana e autoriteteve janë konsideruar si të paarsyeshme, joproporcionale dhe paraqesin shkelje të nenit 1 të Protokollit nr.1 të KEDNJ.”. Kurse në rastin konkret ndonëse pala e dëmtuar, përkatësisht pronari i automjetit kishte paraqitur pretendime, mirëpo pretendimet e tij nuk janë shqyrtuar me rastin e konfiskimit të përfundimtar dhe përkundër faktit se automjeti nuk kishte dizajnim të posaçëm për transportin e migrantëve, si dhe në të ardhmen nuk kishte rrezik se do të përdorej për destinim të tillë pasi që pronari kishte sjellje të përgjegjshme, përkatësisht nuk rezulton nga shkresat e lëndës se ishte i involvuar në kryerjen e veprës penale.

Sa i përket pretendimeve të mbrojtëses së të dënuarit, Gjykata Supreme e Kosovës gjen se pretendimi i theksuar në kërkesë del të jetë i pabazuar pasi që duke u bazuar në shkresat e lëndës del se i dënuari gjatë tërë kohës ishte përfaqësuar nga mbrojtësi Idriz Daci dhe atë që nga marrja në pyetje në polici, pastaj gjatë seancës për caktimin e masës së paraburgimit dhe posaçërisht gjatë seancës së veçantë hetimore, me ç’rast shihet se i njëjti ka qenë përfaqësues i të dënuarit e kjo më së miri vërehet edhe me faktin se pikërisht ky mbrojtës ka ushtruar ankesa kundër aktvendimit për caktimin- vazhdimin e paraburgimit, dhe për më tepër, i njëjti mbrojtës ka paraqitur kërkesë për hüdhen e aktakuzës pikërisht në emër të të dënuarit, andaj pretendimi se ky mbrojtës nuk ka përfaqësuar të dënuarin është tërësisht i pabazuar. Fakti se tani i njëjti mbrojtës vazhdon në këtë fazë të procedurës penale (fazën e ankesës) përfaqësimin e palës së tretë në asnjë rrethanë nuk e bën përfaqësimin e të dënuarit të mangët gjatë fazave të mëparshme të procedurës penale.

Sa i përket kërkesës së përfaqësuesit të palës së tretë, Gjykata Supreme e Kosovës, vlerëson se dispozita e nenit 433 par.1 të KPP-së, ka përcaktuar se kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë mund të paraqes: Kryeprokurori i Shtetit, i pandehuri dhe mbrojtësi i tij. Andaj, nga kjo dispozitë ligjore del se i dëmtuari, përkatësisht përfaqësuesi i palës së tretë nuk është në mesin e këtyre personave me të drejtë të paraqitjes së kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë, andaj edhe kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë ishte e papranueshme.

Nga asa u parashtrua më lart e në kuptim të nenit 437 par.1 të KPP-së, u vendos si në dispozitiv të aktgjykimit.

GJYKATA SUPREME E KOSOVËS - PRISHTINË

Pml.nr.345/2024, më 18 qershor 2024

Bashkëpunëtori profesional,
Bujar Balaj

Kryetar i kolegjit,
Afrim Shala